

Digital and Smart Libraries Researches

Vol. 12(1), (Sries 44): 1-14 / 2025

 DOI: [10.30473/mrs.2025.74238.1614](https://doi.org/10.30473/mrs.2025.74238.1614)

E-ISSN: 2538-5356

E-ISSN: 2538-5356

ORIGINAL ARTICLE

The Relationship between Digital Information Synthesis and Assessment Skills and Job Performance, Case Study of Public Libraries in Qom

Saeed Ghaffari¹, Masoud Bakhtiari²

1. Associate Professor,
Department of Information
Science and Knowledge, Payam
Noor University, Tehran, Iran.

2. Assistant Professor,
Accounting Department, Payam
Noor University, Tehran, Iran.

*Correspondence

Saeed Ghaffari

E-mail: s.ghaffari@pnu.ac.ir

Receive Date: 08/Apr/2025

Revise Date: 07/May/2025

Accept Date: 08/May/2025

How to cite

Ghaffari, S., Bakhtiari, M.
(2025). The Relationship
between Digital Information
Synthesis and Assessment Skills
and Job Performance, Case Study
of Public Libraries in Qom.
*Digital and Smart Libraries
Researches*, 12(1), 1-14.

ABSTRACT

The main goal of the research is to identify the relationship between digital information synthesis and assessment skills and the job performance of librarians in public libraries in Qom. The present study is applied in terms of purpose and was conducted by survey method. The research population is 112 librarians of public libraries in Qom city and the sample size was determined using Cochran's sample size formula of 86 people and the sample members were selected by simple random sampling method. The research data were collected by two questionnaires: digital information synthesis and assessment skills and job performance questionnaire and were analyzed in two descriptive and inferential sections using SPSS 26 software. The findings of the study showed that librarians in Qom public libraries had low digital information synthesis and evaluation skills, but were in a favorable position in terms of job performance. There is a significant and direct relationship between digital information synthesis and evaluation skills and librarians' job performance. The results of testing other hypotheses also showed that there is a significant difference between the level of digital information synthesis and evaluation skills of librarians based on their educational degree and service experience. However, there is no significant difference between the level of job performance of librarians in Qom public libraries and service experience.

The results of this study can inform the officials of the Qom Public Library Institution about the status of digital information synthesis and assessment skills and librarians' job performance so that, by utilizing the results of this study, they can plan and make better decisions to improve digital information synthesis and assessment skills in librarians and their job performance. By holding training classes and programs like this, they can take action to increase digital information synthesis and assessment skills and librarians' job performance. These measures can ultimately help improve the status of public libraries in society.

KEYWORDS

Digital Information Integration And Measurement, Job Productivity, Qom Public Libraries.

© 2025, by the author(s). Published by Payame Noor University, Tehran, Iran.

This is an open access article under the CC BY 4.0 license (<http://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>).

<https://arsmb.journals.pnu.ac.ir/>

پژوهش‌های کتابخانه‌های دیجیتال و هوشمند

سال دوازدهم، شماره یک، پیاپی چهل و چهارم، بهار ۱۴۰۴ (۱۴-۱)

DOI: 10.30473/mrs.2025.74238.1614

E-ISSN: 2538-5356

E-ISSN: 2538-5356

«مقاله پژوهشی»

ارتباط مهارت‌های ترکیب و سنجش اطلاعات دیجیتالی و راندمان شغلی،
مطالعه موردی کتابخانه‌های عمومی شهر قمسعید غفاری^۱، مسعود بختیاری^{۲*}

چکیده

هدف اصلی پژوهش شناسایی رابطه مهارت‌های ترکیب و سنجش اطلاعات دیجیتالی با راندمان شغلی کتابداران کتابخانه‌های عمومی شهر قم می‌باشد. پژوهش حاضر از حیث هدف کاربردی و به شیوه پیمایشی انجام شده است. جامعه پژوهش تعداد ۱۱۲ نفر کتابداران کتابخانه‌های عمومی شهر قم هستند و حجم نمونه با استفاده از فرمول حجم نمونه کوکران ۸۶ نفر تعیین شد و اعضای نمونه به روش نمونه‌گیری تصادفی ساده انتخاب شدند. داده‌های پژوهش به وسیله دو پرسشنامه مهارت‌های ترکیب و سنجش اطلاعات دیجیتالی و پرسشنامه راندمان شغلی گردآوری شد و با استفاده از نرم‌افزار SPSS 26 در دو بخش توصیفی و استنباطی مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفته است. یافته‌های پژوهش نشان داد که کتابداران کتابخانه‌های عمومی قم از مهارت‌های ترکیب و سنجش اطلاعات دیجیتالی پایینی برخوردار بودند، اما از لحاظ راندمان شغلی در وضعیت مطلوبی قرار داشتند. بین مهارت‌های ترکیب و سنجش اطلاعات دیجیتالی و راندمان شغلی کتابداران رابطه معنادار و مستقیم وجود دارد. نتایج آزمون فرضیه‌های دیگر نیز نشان داد بین میزان مهارت‌های ترکیب و سنجش اطلاعات دیجیتالی کتابداران بر اساس مدرک تحصیلی و سابقه خدمت آن‌ها تفاوت معناداری وجود دارد. اما بین سطح راندمان شغلی کتابداران کتابخانه‌های عمومی شهر قم و سابقه خدمت تفاوت معناداری وجود ندارد. نتایج حاصل از این پژوهش می‌تواند مسئولان نهاد کتابخانه‌های عمومی قم را از وضعیت مهارت‌های ترکیب و سنجش اطلاعات دیجیتالی و راندمان شغلی کتابداران آگاه نماید تا با بهره‌گیری از نتایج این پژوهش، بتوانند جهت ارتقاء مهارت‌های ترکیب و سنجش اطلاعات دیجیتالی در کتابداران، و راندمان شغلی آنان برنامه‌ریزی و تصمیم‌گیری بهتری داشته باشند و با برگزاری کلاس‌های آموزشی و برنامه‌هایی از این قبیل، جهت افزایش مهارت‌های ترکیب و سنجش اطلاعات دیجیتالی و راندمان شغلی کتابداران اقدام نمایند. این اقدامات در نهایت می‌تواند به ارتقای جایگاه کتابخانه‌های عمومی در جامعه کمک نماید.

واژه‌های کلیدی

ترکیب و سنجش اطلاعات دیجیتالی، راندمان شغلی، کتابخانه‌های عمومی قم.

۱. دانشیار، گروه علم اطلاعات و دانش‌شناسی، دانشگاه پیام نور، تهران، ایران.
۲. استادیار، گروه حسابداری، دانشگاه پیام نور، تهران، ایران.

*نویسنده مسئول: سعید غفاری
رایانامه:

s.ghaffari@pnu.ac.ir

تاریخ دریافت: ۱۴۰۴/۰۱/۱۹

تاریخ بازنگری: ۱۴۰۴/۰۲/۱۷

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۴/۰۲/۱۸

استناد به این مقاله:

غفاری، سعید؛ بختیاری، مسعود. (۱۴۰۴).

ارتباط مهارت‌های ترکیب و سنجش

اطلاعات دیجیتالی و راندمان شغلی،

مطالعه موردی کتابخانه‌های عمومی شهر

قم. پژوهش‌های کتابخانه‌های دیجیتالی

و هوشمند، ۱۲(۱)، ۱-۱۴.

حق انتشار این مستند، متعلق به نویسندگان آن است. © ۱۴۰۳. ناشر این مقاله، دانشگاه پیام نور است.

این مقاله تحت گواهی زیر منتشر شده و هر نوع استفاده غیرتجاری از آن مشروط بر استناد صحیح به مقاله و با رعایت شرایط مندرج در آدرس زیر مجاز است.

This is an open access article under the CC BY (<http://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>).<https://arsmb.journals.pnu.ac.ir/>

مقدمه

دارند، قدرت می‌بخشد (مارتین، ۲۰۰۵). ارتقای مهارت سواد دیجیتالی باعث افزایش مجموعه‌ای از توانمندی‌ها در کارکنان شده که در انجام وظایف کاری آنان تأثیرگذار هستند. مهارت سواد دیجیتال با استفاده مؤثر از ابزارهای فناورانه‌ای که انجام بهینه‌تر و سهل‌تر فعالیت‌ها را سبب می‌شود، کارکنانی توانمندتر می‌سازد. داشتن مهارت در زمینه فناوری باعث بهینه‌سازی و ساده‌تر کردن فعالیت‌های رایانه‌ای و یا رسانه‌ای کارکنان می‌شود و آن‌ها را یک‌قدم از بقیه جلوتر می‌اندازد و کارکنانی که از سواد دیجیتال بی‌بهره‌اند و یا سطح اندکی از آن را واجد هستند، نمی‌توانند سازمان خود را به‌خوبی پیش ببرند (منطق و جباری، ۱۴۰۱).

این در حالی است که یکی از عوامل اثرگذار بر بازدهی افراد، مهارت‌های ترکیب و سنجش اطلاعات دیجیتالی است. کتابداران کتابخانه‌های عمومی نیز به‌عنوان کارکنان سازمان خدماتی به دلیل تأثیر خدماتشان در جامعه و گستردگی طیف مراجعه‌کنندگان و تسلط بر ابزارها و فناوری‌های نوین، همواره نیازمند خودآموزی و بازآموزی مستمر هستند (سیاسر، ۱۳۹۸). این کتابداران که از سویی با تغییرات فناوری، افزایش حجم اطلاعات و نیاز سازمان به کارکنان باتجربه به‌منظور بالابردن کارایی سازمان، مواجه هستند (راهچمنندی، ۱۳۹۷) و از طرف دیگر در دوره تکامل سریع فناوری اطلاعات، پایه‌های حرفه‌ای خود را متزلزل می‌دانند، باید بر آموزش مهارت‌های ترکیب و سنجش اطلاعات دیجیتالی بیش از مهارت‌های ارزیابی منابع و تسلط بر ابزار جستجو تمرکز کنند (جونز، ۱۹۹۶) و به‌طور مداوم خود را متناسب با تغییر نیاز مشتریان هماهنگ سازند (پنگ، ۲۰۱۴). آن‌ها برای انجام وظایف شغلی خود باید توانایی سؤال پرسیدن، تفسیر و پاسخگویی به سؤالات تحلیلی مراجعان را داشته باشند. بنابراین داشتن این نوع مهارت تفکر برای آن‌ها ضرورت دارد، زیرا منجر به نظم فکری آن‌ها می‌شود. کتابداران باید با بررسی ارزش و هدف موضوع و موجودیت، رابطه و راندمان به روش منظم، پایدار، عقلانی، استدلالی، انتقادی و پرسش و پاسخ، به قضاوتی صحیح دست یابند (معمدی و همکاران، ۱۳۹۳). اما مسئله اصلی این است چرا در برخی از سازمان‌ها به ارتقاء سواد دیجیتالی توجه کافی نمی‌شود و اهمیت بالقوه آن در میان کارکنان درک نمی‌شود؟

در دنیای امروز که اطلاعات دیجیتالی نقش محوری در فعالیت‌های حرفه‌ای ایفا می‌کند، تسلط بر مهارت‌های ترکیب و سنجش اطلاعات برای کارکنان کتابخانه‌های عمومی اهمیت

از آنجا که یکی از مسائل مهم سازمانی، کاهش میزان راندمان شغلی کارکنان است (سیاسر، ۱۳۹۸)، سازمان‌ها همواره به دنبال افزایش راندمان کارکنان و بهینه‌سازی امور خود بوده (عصاره و همکاران، ۱۳۹۵) و سعی می‌کنند که راندمان کارکنان خود را مورد ارزیابی قرار دهند؛ زیرا سنجش راندمان واقعی کارکنان و تشخیص نقاط قوت و ضعف آن‌ها با استفاده از روش‌های علمی در این زمینه موجب رضایت کارکنان و ایجاد انگیزه برای بهبود راندمان آن‌ها شده و در نهایت کارایی و اثربخشی سازمان میسر می‌گردد. اما امروزه علی‌رغم توسعه دانش در حوزه مدیریت منابع انسانی، سازمان‌های کشور ما اغلب از استعدادهای و نقاط قوت و ضعف کارکنان خود، آگاهی کافی نداشته و نمی‌توانند کیفیت و کمیت راندمان آن‌ها را درست تشخیص دهند و در این صورت نمی‌توان برای رفع نقاط ضعف آن‌ها تمهیداتی اندیشید، در نتیجه نوعی رخوت، سازمان را در بر خواهد گرفت و کارکنان هیچ‌گونه پیشرفتی نخواهند داشت. این موضوع برای کتابخانه‌های عمومی نیز که به‌عنوان یکی از مهم‌ترین ارکان ایجاد پیوند میان انسان و اطلاعات به شمار می‌روند و در صف اول ارتباط با آحاد جامعه قرار دارند، از اهمیت بالایی برخوردار است. وظایف اجتماعی کتابخانه‌های عمومی ایجاب می‌کند که راندمان کتابداران این نهاد به صورت منظم مورد ارزیابی قرار گیرد (رحیمی و همکاران، ۱۳۹۸). زیرا با ارزیابی راندمان کتابداران کتابخانه‌های عمومی، نقاط قوت و ضعف راندمان آن‌ها شناسایی شده و به‌تبع آن امکان هدایت راندمان در مسیری هدفمند ممکن می‌شود (زارعی و سامع سیاهکلرودی، ۱۳۹۷).

در دهه‌های اخیر ظهور فناوری‌های نوین اطلاعاتی و ارتباطی تأثیرات شگرفی در همه جنبه‌های زندگی داشته است. این تأثیرات در محیط‌های اطلاعاتی چشمگیرتر بوده است. کتابخانه‌ها نیز به‌عنوان یکی از مراکز اطلاعاتی از این اثرات به دور نبوده‌اند. اثرات این فناوری‌ها در کتابخانه‌ها منجر به ایجاد کتابخانه‌های دیجیتالی شده است (غفاری و بختیاری، ۱۴۰۳). از سوی دیگر در عصر دیجیتال، داشتن مهارت سواد دیجیتالی از توانمندی‌های مهم برای کارکنان سازمان‌ها بوده و ارتقای آن برای سازمان‌ها بسیار سودمند است. سواد دیجیتالی به معنای دانستن در مورد فناوری مختلف و درک نحوه استفاده از آن و همچنین داشتن آگاهی از تأثیر آن‌ها بر افراد و جوامع می‌باشد. سواد دیجیتالی به کارکنان برای برقراری ارتباط با دیگران، انجام کار مؤثرتر و افزایش بهره‌وری کارکنان به‌ویژه با کسانی که مهارت و سطح تخصص مشابه

برخورداری از قدرت تفکر از ویژگی‌های اساسی انسان است، به طوری که امروزه بشر تمامی دستاوردهای خود را مدیون قدرت تفکر است (جهانی، ۱۳۹۹). تفکر جریانی است که فرد تلاش می‌کند به وسیله آن مشکلی را شناسایی و با استفاده از تجربیات خود نسبت به حل آن اقدام کند. جان دیویی یکی از اولین فیلسوف و پژوهشگرانی بود که بین سطوح تفکر تمایز قائل شد و ترکیب و سنجش اطلاعات دیجیتالی را به عنوان فعالیت‌های سطح بالاتر جستجو و قضاوت که در حل مسئله مورد استفاده قرار می‌گیرد، شناسایی کرد (دیلون، ۲۰۱۲).

امروزه برای اینکه افراد بتوانند در عرصه‌های مختلف جامعه حضوری فعال و منطقی داشته باشند، نیازمند توجه و دستیابی به مهارت‌های ترکیب و سنجش اطلاعات دیجیتالی هستند، زیرا با ترکیب و سنجش اطلاعات دیجیتالی افراد یاد می‌گیرند که هیچ اندیشه‌ای را اندیشه نهایی یا مطلقاً صحیح تصور نکنند (رهنما و همکاران، ۱۳۹۳).

آن‌ها با برخورداری از مهارت‌های ترکیب و سنجش اطلاعات دیجیتالی قادر خواهند بود پیوندهای منطقی بین ایده‌های مختلف را درک کنند، استدلال‌های مختلف را شناسایی، سازمان‌دهی و ارزیابی نمایند، ناهمسانی‌ها و اشتباهات معمول در استدلال‌ها را کشف کنند، مشکلات را به طور نظام‌مند حل کنند، تناسب و اهمیت ایده‌ها را دریابند و روی توجیه و دلایل منطقی باورها و ارزش‌های شخصی خودشان تأمل کنند. ترکیب و سنجش اطلاعات دیجیتالی به عنوان یک مهارت اساسی برای همکاری عاقلانه در یک جامعه دموکراتیک شناخته می‌شود. در دنیای مدرن امروزی، این مهارت، توانایی افراد را جهت به چالش کشیدن تفکراتشان نشان می‌دهد (حامدی نسب و عزیز، ۱۴۰۰).

در ترکیب و سنجش اطلاعات دیجیتالی با مشخص شدن و مورد ارزشیابی قرار گرفتن عوامل تأثیرگذار بر رفتارها و نگرش‌ها سعی می‌شود بیشترین استفاده مفید از مهارت‌های تفکر صورت گیرد. برای انجام چنین تفکری و به منظور رسیدن به چنین عملکردی، نقش مهارت‌های شناختی ترکیب و سنجش اطلاعات دیجیتالی بسیار قابل توجه است. این مهارت‌ها شامل پنج بخش تجزیه و تحلیل، ارزشیابی، استنباط، استدلال استقرائی و استدلال قیاسی است. تجزیه و تحلیل به معنی فهم و درک و بیان معانی مرتبط با تجربیات مختلف و شناسایی هدف مطالب و درک رابطه بین آن‌ها است. ارزشیابی عبارت است از مشخص کردن اعتبار مطالب و بررسی نحوه

ویژه‌ای یافته است. این مهارت‌ها نه تنها کیفیت ارائه خدمات اطلاعاتی را افزایش می‌دهند، بلکه به طور مستقیم بر بازدهی شغلی و کارآمدی سازمانی تأثیرگذارند. با توجه به تغییر ماهیت منابع اطلاعاتی از سنتی به دیجیتالی، بررسی ارتباط این مهارت‌ها با بازدهی شغلی می‌تواند به شناسایی نیازهای آموزشی، ارتقاء سواد دیجیتالی کارکنان و بهبود کیفیت خدمات کتابخانه‌ها منجر شود. بنابراین، پرداختن به این موضوع از یک سو به توسعه علمی حوزه منابع انسانی و سواد اطلاعاتی کمک می‌کند و از سوی دیگر، پاسخگویی کتابخانه‌های عمومی به نیازهای اطلاعاتی جامعه را بهبود می‌بخشد. بر این اساس، پژوهش حاضر با هدف سنجش رابطه بین مهارت‌های ترکیب و سنجش اطلاعات دیجیتالی و سطح بازدهی شغلی کتابداران کتابخانه‌های عمومی شهر قم طراحی شده است.

مبانی نظری و پیشینه پژوهش

راندمان کارکنان را می‌توان به عنوان یک عامل تعیین کننده در شکست یا موفقیت یک سازمان در نظر گرفت (آموتند و آلگ بلی، ۲۰۲۱). زیرا حضور کارکنانی با راندمان شغلی مطلوب که دارای استعدادهای خاص آن شغل باشند، یکی از ملاک‌های برتری یک سازمان به سازمان دیگر است (شعبانی و همکاران، ۱۳۹۸). از آنجا که راندمان شغلی یک معیار مهم است که با نتایج و موفقیت سازمانی در ارتباط است (اوگو و اوگو، ۲۰۱۷) سازمان‌ها همواره سعی می‌کنند که راندمان شغلی کارکنان خود را مورد توجه قرار دهند.

در کتابخانه‌ها نیز همانند دیگر سازمان‌ها نبود فهرستی از معیارها، ویژگی‌ها و مهارت‌های کتابداران، ارزیابی راندمان آن‌ها را با مشکل روبرو می‌کند و باعث می‌شود که کتابداران شناخت و آگاهی صحیحی از وظایف خود نداشته و همچنین شاخصی جهت ارزیابی راندمان خود نداشته باشند. طبیعی است که با نبود معیاری جهت سنجش راندمان کتابداران و مشخص نبودن مسئولیت‌ها، کیفیت ارائه خدمات به کاربران کاهش می‌یابد (خادمی‌زاده و همکاران، ۱۳۹۷). راندمان کارکنان را می‌توان با ارزیابی سه معیار ویژگی‌ها، رفتارها و نتایج کاری مورد ارزیابی قرار داد. معیار ارزیابی ویژگی‌ها بر خصوصیات و ویژگی‌ها تمرکز دارد و علی‌رغم محبوبیت و رایج بودن ذاتاً ذهنی‌گرا هستند. ارزیابی رفتارها، اطلاعات عمل‌گرایانه‌تری را فراهم می‌سازند و ارزیابی نتایج بر نتایج کاری قابل اندازه‌گیری افراد تمرکز دارند (علوی و مشفق، ۱۳۸۷).

نشان داد که بین ترکیب و سنجش اطلاعات عجین شدن شغل رابطه متوسط و مثبتی وجود داشت.

نوروزی و علیپورحافظی (۱۳۹۸) در مقاله‌ای با بررسی متونی که مبحث رابط کاربر را مورد مطالعه قرار داده‌اند، پس از مشخص کردن معیارهای ذکر شده در متون مختلف از جمله راهبری، جستجو، طراحی، راهنمایی، تصحیح خطا، نمایش اطلاعات، قابلیت یادگیری، کنترل کاربر، جامعیت، زبان، بازخورد، سادگی، تطابق با محیط بیرونی، شخصی‌سازی، پشتیبانی از کاربر، تعامل، سازگاری، مشاهده وضعیت سیستم، پیشینه کاربر، انعطاف‌پذیری، نتیجه‌گرفتند که از میان این معیارها، معیارهایی مانند راهبری، جستجو، طراحی، راهنمایی به لحاظ بسامد تکرار در بین متون و منابع مورد مطالعه بیشترین اهمیت را دارند و معیارهایی مانند سازگاری، مشاهده وضعیت سیستم، پیشینه کاربر و انعطاف‌پذیری اهمیت کمتری نسبت به سایر معیارها دارند.

شعبانی و همکاران (۱۳۹۸) به رابطه جامعه‌پذیری سازمانی با عملکرد شغلی کتابداران کتابخانه‌های دانشگاه‌های دولتی اصفهان مورد بررسی قرار گرفت. ۱۰۰ نفر با استفاده از فرمول کوکران به‌عنوان نمونه انتخاب شدند. از پرسشنامه جمعیت‌شناختی محقق ساخته، جامعه‌پذیری سازمانی تاؤرمینا (۲۰۰۷) و پرسشنامه عملکرد شغلی پاترسون (۱۹۸۹) به‌عنوان ابزار گردآوری اطلاعات استفاده شد. یافته‌ها حاکی از رابطه مستقیم و معناداری بین همه ابعاد جامعه‌پذیری سازمانی با ابعاد عملکرد شغلی کتابداران دانشگاهی شهر اصفهان بود.

رحیمی و همکاران (۱۳۹۸)، پژوهشی پیمایشی با هدف بررسی رابطه نگرش‌های شغلی (اشتیاق شغلی، تعهد سازمانی و رضایت شغلی) با عملکرد شغلی کتابداران کتابخانه‌های عمومی شهر کرمان شاه انجام دادند.

ابزار گردآوری داده‌ها چهار پرسشنامه استاندارد بود. نتایج حکایت از رابطه مثبت و معنی‌داری بین اشتیاق شغلی، رضایت شغلی و تعهد سازمانی با عملکرد شغلی کتابداران داشت.

فرج پهلوی و زوارقی (۱۳۹۵)، تحقیقی روی شش اپیک وب‌بنیاد ایران از نظر ویژگی‌های نمایشی و رابط کاربری انجام داده‌اند. در نهایت از نظر نمایشی پارس آدرخش با ۹۸/۲ رتبه اول را کسب کرد سپس نوسا با ۹۳/۶ نمره، پیام با ۸۹/۴ نمره، اراکل با ۷۷/۶ نمره، ایرانداک با ۶۸/۲ نمره و گنجینه با ۳۶ نمره به ترتیب دوم تا ششم شدند. از نظر رابط کاربری: پارس آدرخش، نوسا، پیام، اراکل، ایرانداک و در نهایت گنجینه قرار می‌گیرند.

رابطه بین آن‌ها، استنباط به معنی توانایی فرد در نتیجه‌گیری از مطالب است. استدلال استقرایی به معنی نتیجه‌گیری بر مبنای دلایل منطقی است و استدلال قیاسی به معنی نتیجه‌گیری بر مبنای یک اصل کلی است (سرگزی و همکاران، ۱۳۹۴).

به‌طور خلاصه پیشینه داخلی و خارجی پژوهش به صورت زیر است:

محمد اسماعیل (۱۴۰۱) با ارزیابی تطبیقی کاربردپذیری وب‌سایت‌های کتابخانه‌های ملی کشورهای جمهوری اسلامی ایران، عراق و ترکیه براساس ۱۶۰ مؤلفه براساس یک و ب سایت فرضی با ۶۶۳ امتیاز مشخص کرد که وب‌سایت کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران با ۵۹۴ امتیاز در رده اول و ترکیه با ۴۸۵ امتیاز در رده دوم و عراق با ۳۳۰ امتیاز در رده سوم قرار گرفتند.

حامدی‌نسب و عزیزی (۱۴۰۰) در پژوهشی کاربردی، نقش واسطه‌ای ترکیب و سنجش اطلاعات در ارتباط بین ویژگی‌های شخصیتی و خلاقیت با عملکرد تحصیلی دانشجویان را بررسی کردند. جامعه آماری کلیه دانشجویان مهندسی دوره کارشناسی سال تحصیلی ۹۷-۹۸ دانشگاه بیرجند بود که ۱۸۰ دانشجو به روش نمونه‌گیری طبقه‌ای نسبی به‌عنوان نمونه انتخاب شدند. ابزار گردآوری داده‌ها سه پرسشنامه مهارت ترکیب و سنجش اطلاعات کالفرنیا (فرم ب)، پرسشنامه معیار خلاقیت و پرسشنامه مقیاس شخصیتی بود. جهت سنجش عملکرد تحصیلی دانشجویان، معدل کل سال قبل آن‌ها در سال تحصیلی ۱۳۹۶ در نظر گرفته شد. نتایج تأثیر مستقیم و معناداری بین مهارت ترکیب و سنجش اطلاعات و عملکرد تحصیلی دانشجویان را نشان داد.

زهره وند و طباطبایی (۱۳۹۹)، به بررسی رابطه ترکیب و سنجش اطلاعات و مهارت‌های سواد علمی فناورانه بر مهارت زندگی دانش‌آموزان متوسطه پرداختند. جامعه آماری پژوهش دانش‌آموزان متوسطه دوم شهر همدان (۶۰۰۰۰ نفر) بودند که به روش نمونه‌گیری تصادفی تعداد ۳۸۶ نفر انتخاب شدند. یافته‌ها حاکی از آن بود که بین ترکیب و سنجش اطلاعات دیجیتالی و مهارت‌های سواد علمی فناورانه با مهارت زندگی و مؤلفه‌های آن رابطه معنی‌داری وجود داشت.

فخرزاد و همکاران (۱۳۹۹) در پژوهشی توصیفی پیمایشی و با روش معادلات ساختاری، ترکیب و سنجش اطلاعات در میان اعضای هیئت‌علمی را مورد بررسی قرار دادند. روش جمع‌آوری اطلاعات پرسشنامه محقق ساخته بود. جامعه آماری شامل ۴۷۵ نفر از اعضای هیئت‌علمی دانشگاه یزد بودند. نتایج

پروکوئست دایرکت برترین بوده‌اند. در نهایت پژوهشگران ذکر کرده‌اند که هر چهار پایگاه امکانات رابط ۲ کاربر با کیفیتی دارند.

مک مولین^۴ (۲۰۱۸) در رساله دکتری خود رابطه سواد اطلاعاتی و ترکیب و سنجش اطلاعات را در جمعیت کمی از دانشجویان کارشناسی یک دانشگاه خصوصی در تگزاس بررسی کرد. در این پژوهش، دو ابزار ارزیابی استاندارد جهت گردآوری داده‌ها استفاده شد. نتایج پژوهش رابطه معنادار، مثبت و متوسطی را بین سواد اطلاعاتی و ترکیب و سنجش اطلاعات دیجیتالی دانشجویان تأیید کرد.

زنگ و چنگ^۵ (۲۰۱۳) با ارزیابی معیارهایی در ۲۰ ابر موتور جداولی در مقوله‌های پوشش، نمایش نتایج، منطق جستجو، عملکرد، گزینه‌های کنترل بر جستجو صورت دادند. سپس همه موتورها را براساس جداول مورد مقایسه قرار دادند و در نهایت پس از مشخص شدن نقاط قوت و ضعف موتورها به این نتیجه رسیدند که ابر موتورهای کارتو و اینفوگرید را به‌عنوان ابرموتورهای برگزیده معرفی کردند.

مرور پیشینه پژوهش‌های داخلی و خارجی نشان می‌دهد که عملکرد شغلی کارکنان، به‌ویژه کتابداران، به‌عنوان یکی از عوامل کلیدی موفقیت سازمان‌ها همواره مورد توجه پژوهشگران بوده است. مطالعاتی مانند پژوهش آموئند و آنگ‌بلی (۲۰۲۱) و شعبانی و همکاران (۱۳۹۸) بر اهمیت استعدادها فردی و جامعه‌پذیری سازمانی در ارتقای عملکرد شغلی تأکید کرده‌اند. همچنین تحقیقاتی نظیر رحیمی و همکاران (۱۳۹۸) و تلا و ایبنائی (۲۰۲۰) نشان داده‌اند که نگرش‌های شغلی، انگیزش و رضایت کاری، نقش تعیین‌کننده‌ای در بهبود عملکرد شغلی دارند. از سوی دیگر، پژوهش‌هایی چون حامدی‌نسب و عزیز (۱۴۰۰) و فخرزاد و همکاران (۱۳۹۹) بر مهارت‌های ترکیب و سنجش اطلاعات دیجیتالی به‌عنوان پیش‌بینی‌کننده‌های مهم عملکرد تحصیلی و شغلی تأکید داشته‌اند. مطالعات مک‌مولین (۲۰۱۸) و لی و همکاران (۲۰۲۱) نیز رابطه مثبت میان سواد اطلاعاتی، مهارت‌های شناختی و عملکردی را تأیید کرده‌اند. با توجه به این یافته‌ها، می‌توان نتیجه گرفت که ترکیب و سنجش اطلاعات دیجیتالی نه‌تنها در حوزه آموزش بلکه در محیط‌های کاری مانند کتابخانه‌ها اهمیت فزاینده‌ای یافته و بررسی ارتباط این مهارت‌ها با عملکرد شغلی کتابداران می‌تواند گامی مؤثر در ارتقای کیفیت خدمات کتابخانه‌های عمومی باشد. در پی پاسخ به سؤالات پژوهش فرضیات زیر بیان می‌گردد:

لی و همکاران^۱ (۲۰۲۱) در پژوهشی به ارزیابی ترکیب و سنجش اطلاعات دانشجویان پزشکی پرداختند. ابزار جمع‌آوری داده‌ها پرسشنامه بود. جامعه آماری شامل ۲۶۹ دانشجوی پزشکی دانشگاه جیلین بود. میانگین نمره ترکیب و سنجش اطلاعات شرکت‌کنندگان، نشان‌دهنده سطح خوب ترکیب و سنجش اطلاعات آنان بود و ترکیب و سنجش اطلاعات با توجه به متغیرهای جنسیت و یا سال تحصیل تفاوت معناداری نداشت.

تلا و ایبنائی^۲ (۲۰۲۰)، انگیزه، رضایت و عملکرد شغلی را در بین کتابداران شش کتابخانه منتخب دانشگاهی در نیجریه بررسی کردند. جامعه آماری متشکل از کتابداران حرفه‌ای و غیرحرفه‌ای بودند که ۱۸۰ کتابدار در شش کتابخانه دانشگاهی نیجریه به‌عنوان نمونه انتخاب شدند. ابزار گردآوری اطلاعات پرسشنامه محقق ساخته بود. نتایج نشان داد کتابداران حرفه‌ای کتابخانه به‌طور قابل‌توجهی انگیزه کاری بهتری نسبت به هم‌تایان غیرحرفه‌ای خود داشتند و همبستگی قابل‌توجهی بین انگیزش کارکنان و عملکرد شغلی و بین رضایت شغلی و عملکرد شغلی وجود داشت. دو عامل انگیزه و رضایت نیز سهم قابل‌توجهی در تعیین عملکرد شغلی کتابداران داشت.

اوموتند و آنگ‌بلی (۲۰۲۱) در پژوهشی پیمایشی به بررسی عملکرد شغلی کتابداران و ارتباط آن با روش‌های مدیریت استعداد کتابداران در کتابخانه‌های دانشگاهی جنوب غربی نیجریه پرداختند. روش سرشماری برای پوشش تمام ۳۶۴ کتابدار کتابخانه‌های دانشگاهی مورد استفاده قرار گرفت. یافته‌ها سطح عملکرد شغلی کتابداران را متوسط و رابطه مثبت و معناداری بین شیوه‌های مدیریت استعداد و عملکرد شغلی کتابداران نشان داد.

ویالار و زومر^۳ (۲۰۱۹) در پژوهشی رابط کاربر چهار پایگاه ساینس دایرکت، پروکوئست دایرکت، اسکوهاست و امرالد را براساس ویژگی‌های عمومی رابط، انتخاب پایگاه، دست‌کاری نتایج و گزینه کمک، مورد مقایسه و بررسی قرار دادند. یافته‌های پژوهش نشان می‌دهد که با توجه به تجاری بودن هر چهار نظام شباهت زیادی بین رابط کاربر این پایگاه‌ها وجود دارد، اما تفاوت‌هایی نیز مشاهده می‌شود. در مقوله ویژگی‌های عمومی، امکانات ساینس دایرکت و پروکوئست دایرکت بیشتر است. در مقوله انتخاب پایگاه، امکانات پروکوئست بیشتر بوده و در مقوله دست‌کاری نتایج و گزینه کمک، ساینس دایرکت و

1. Li et al
2. Tella & Ibinaiye
3. Vilar & Zumer

4. McMullin
5. Zhang & Cheung

می‌باشند در نظر گرفته شده است. در پژوهش حاضر با استفاده از جدول حجم نمونه کرجسی و مورگان، حجم نمونه برای جامعه آماری پژوهش، ۸۶ نفر تعیین شد. در پژوهش حاضر از روش نمونه‌گیری تصادفی ساده استفاده شده است. از ۸۶ پرسشنامه توزیع شده بین کتابداران، ۸۳ پرسشنامه تکمیل و دریافت شد (۹۵٪) و مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته‌های پژوهش

در پژوهش حاضر، ابتدا پس از گزارش اطلاعات جمعیت‌شناختی در قالب جدول، برای تجزیه و تحلیل اطلاعات از آمار توصیفی شامل میانگین، بیشترین نمره، کمترین نمره، انحراف استاندارد استفاده شده است. در مرحله بعدی برای آگاهی از میزان کجی و معنادار بودن یا نبودن کجی‌ها از آزمون کلموگروف-اسمیروف استفاده شد. پس از توصیف داده‌ها، از آمار استنباطی برای پاسخ‌گویی به سؤالات با استفاده از نرم‌افزار SPSS پرداخته شد.

طبق جدول ۱ معادل ۲۷/۷ درصد پاسخ‌دهندگان مرد و ۷۲/۳ درصد آنان نیز زن بودن؛ همان‌طور که داده‌های جدول ۱ نشان می‌دهد قسمت عمده پاسخگویان زن بودند (۷۲ درصد).

۱. بین میزان مهارت‌های ترکیب و سنجش اطلاعات دیجیتالی و سطح راندمان شغلی کتابداران رابطه معناداری وجود دارد.

۲. بین میزان مهارت‌های ترکیب و سنجش اطلاعات دیجیتالی کتابداران با مدارک تحصیلی مختلف تفاوت معناداری وجود دارد.

۳. بین سطح راندمان شغلی کتابداران دارای سوابق خدمت مختلف تفاوت معناداری وجود دارد.

روش‌شناسی پژوهش

به دلیل اینکه مهم‌ترین هدف این پژوهش مطالعه سواد رسانه‌ای و اطلاعاتی کتابداران کتابخانه‌های عمومی قم می‌باشد که به شناخت بیشتر شرایط موجود می‌پردازد، در زمره پژوهش‌های توصیفی است و چون این توصیف برای بررسی توزیع ویژگی‌های یک جامعه آماری به کار می‌رود، روش پژوهش توصیفی پیمایشی روشی است که این پژوهش با استفاده از آن انجام گرفت. از آن سو که در این پژوهش از طریق پرسشنامه از کتابداران کتابخانه‌های عمومی قم نظرسنجی شده است، پژوهش پیمایشی می‌باشد. جامعه آماری پژوهش، کتابداران کتابخانه‌های عمومی شهر قم که ۱۱۲ نفر

جدول ۱. توزیع فراوانی نمونه مورد مطالعه برحسب جنسیت

جنسیت	فراوانی	درصد فراوانی
مرد	۲۳	۲۷/۷
زن	۶۰	۷۲/۳
کل	۸۳	۱۰۰

طبق جدول ۲ بیشتر از نیمی از پاسخ‌دهندگان بین ۳۶ تا ۴۵ سال سن داشتند. (۸/۴ درصد).
سال (۵۰/۶ درصد) و کمترین درصد پاسخگویان بین ۴۶ تا ۵۵

جدول ۲. توزیع فراوانی نمونه مورد مطالعه برحسب سن

سن	فراوانی	درصد فراوانی
۲۶-۳۵ سال	۳۴	۴۱
۳۶-۴۵ سال	۴۲	۵۰/۶
۴۶-۵۵ سال	۷	۸/۴
کل	۸۳	۱۰۰

طبق جدول ۳ بیشترین مدرک تحصیلی، کارشناسی ارشد

و کمترین آن کاردانی (۱۲ درصد) بود.

جدول ۳. توزیع فراوانی نمونه مورد مطالعه برحسب سطح تحصیلات

تحصیلات	فراوانی	درصد فراوانی
کاردانی	۱۰	۱۲
کارشناسی	۳۰	۳۶/۲
کارشناسی ارشد	۴۳	۵۱/۸
کل	۸۳	۱۰۰

طبق داده‌های جدول ۴ بیشترین درصد پاسخگویان را افراد دانش‌آموخته رشته کتابداری (۶۰/۲ درصد) تشکیل دادند.

جدول ۴. توزیع فراوانی نمونه مورد مطالعه برحسب رشته تحصیلی

رشته تحصیلی	فراوانی	درصد فراوانی
کتابداری	۵۰	۶۰/۲
غیر کتابداری	۳۳	۳۹/۸
کل	۸۳	۱۰۰

کل مهارت‌های ترکیب و سنجش اطلاعات دیجیتالی، در این آزمون ۳۴ بود. به این صورت که به هر پاسخ صحیح نمره ۱ و به پاسخ غلط نمره صفر تعلق گرفت. ولی برای محاسبه نمره هر یک از مهارت‌های ترکیب و سنجش اطلاعات دیجیتالی، نمره همه سؤالات مربوط به آن مهارت (بدون توجه به اینکه برخی سؤالات در مهارت دیگر هم وجود داشت)، لحاظ شد. با توجه به حداکثر نمره کل این آزمون، میانگین تعیین شده برای قضاوت در مورد وضعیت کلی مهارت‌های ترکیب و سنجش اطلاعات دیجیتالی کتابداران عدد ۱۷ بود. به این معنی که کسب نمره بالاتر از ۱۷ نشان‌دهنده بالا بودن میزان مهارت‌های ترکیب و سنجش اطلاعات دیجیتالی از حد متوسط و نمره کمتر از ۱۷ نیز به معنی کمتر بودن مهارت‌های ترکیب و سنجش اطلاعات دیجیتالی کتابداران از حد متوسط بود. در جدول زیر میانگین نمرات مهارت‌های ترکیب و سنجش اطلاعات دیجیتالی در نمونه مورد بررسی قرار گرفت و نتایج آن در جدول زیر ارائه شد.

آمار استنباطی

پاسخ به سؤالات پژوهش

سؤال ۱: وضعیت مهارت‌های ترکیب و سنجش اطلاعات دیجیتالی کتابداران چگونه است؟

هدف از طرح این سؤال بررسی وضعیت مهارت‌های ترکیب و سنجش اطلاعات دیجیتالی کتابداران کتابخانه‌های عمومی شهر قم و مقایسه آن با سطح متوسط بود. بدین منظور در پرسشنامه ۳۴ سؤال چندگزینه‌ای در ۵ حوزه مهارت‌های شناختی ترکیب و سنجش اطلاعات دیجیتالی وجود داشت و چون برخی سؤالات مربوط به دو مهارت بود، در کل، تعداد سؤالات ۶۴ سؤال: شامل تجزیه و تحلیل (۹ سؤال)، ارزشیابی (۱۴ سؤال)، استنباط (۱۱ سؤال)، استدلال استقرایی (۱۴ سؤال) و استدلال قیاسی (۱۶ سؤال) بود.

در محاسبه نمره کل مهارت‌های ترکیب و سنجش اطلاعات دیجیتالی، سؤالاتی که جزو سؤالات دو مهارت لحاظ می‌شدند، فقط یک‌بار نمره دهی شدند. از این‌رو، حداکثر نمره

جدول ۵. آماره‌های توصیفی مهارت‌های ترکیب و سنجش اطلاعات دیجیتالی پاسخگویان

مهارت	میانگین	درصد	انحراف معیار
تجزیه و تحلیل	۲/۸۸	۳۱/۸۹	۱/۵۷
ارزشیابی	۴/۳۸	۳۱/۱۶	۱/۵۹
استنباط	۲/۹۰	۲۶/۲۰	۱/۴۹
استدلال استقرایی	۳/۷۴	۲۶/۵۹	۱/۸۸
استدلال قیاسی	۵/۱۲	۳۱/۸۹	۱/۹۸
کل	۱۰/۱۲	۲۹/۷۲	۳/۳۶

بالاترین نمره مربوط به مهارت استدلال قیاسی و کمترین نمره مربوط به مهارت استنباط بود. جهت تعمیم نتایج به سطح جامعه پژوهش و مقایسه میانگین هر یک از مهارت‌های ترکیب و سنجش اطلاعات دیجیتالی با سطح متوسط از آزمون تی یک نمونه‌ای استفاده شد که نتایج آن در جدول زیر ارائه شده است.

براساس جدول ۵ می‌توان گفت که در سطح نمونه پژوهش، میانگین نمرات همه مهارت‌های ترکیب و سنجش اطلاعات دیجیتالی و کل مهارت‌ها پایین‌تر از سطح متوسط بود. با توجه به اینکه تعداد سؤالات هر مهارت متفاوت بود، جهت مقایسه، میانگین نمره هر مهارت به درصد محاسبه شد. بر این اساس،

جدول ۶. نتایج آزمون تی یک نمونه‌ای برای مقایسه میانگین نمرات مهارت‌های ترکیب و سنجش اطلاعات دیجیتالی با سطح متوسط

مهارت‌های ترکیب و سنجش اطلاعات دیجیتالی	آماره تی	سطح آزادی	اختلاف میانگین	نتیجه آزمون
تجزیه و تحلیل	-۹/۷۷	۰/۰۰۰	-۲/۱۶	معنی‌داری
ارزشیابی	-۱۱/۸۷	۰/۰۰۰	-۲/۶۶	معنی‌داری
استنباط	-۱۴/۹۳	۰/۰۰۰	-۳/۱۴	معنی‌داری
استدلال استقرایی	-۱۲/۴۶	۰/۰۰۰	-۳/۳۰	معنی‌داری
استدلال قیاسی	-۱۰/۴۷	۰/۰۰۰	-۲/۹۲	معنی‌داری
کل	-۱۴/۶۰	۰/۰۰۰	-۶/۹۲	معنی‌داری

سؤال ۲: سطح راندمان شغلی کتابداران چگونه است؟
این سؤال با هدف تعیین سطح راندمان شغلی کتابداران طراحی شد. از آنجا که انتظار می‌رود راندمان شغلی کتابداران در سطح مطلوب باشد، راندمان شغلی کتابداران با سطح مطلوب (نقطه ۸۰٪ = میانگین ۴) مقایسه شد. بدین منظور ابتدا میانگین راندمان شغلی در نمونه مورد بررسی محاسبه و سپس میانگین به دست آمده با حد مطلوب (۴) مقایسه شد. بر این اساس چنانچه میانگین‌ها بیشتر از ۴ باشند، سطح راندمان شغلی پاسخگویان در سطح مطلوب قرار دارد. میانگین نمرات شاخص‌های بازدهی شغلی در نمونه مورد محاسبه و نتایج آن در جدول ۷ آورده شده است.

مطابق یافته‌های جدول ۶، سطح معناداری آزمون در مورد همه مهارت‌های ترکیب و سنجش اطلاعات دیجیتالی و در کل، کمتر از ۰/۰۵ بود. در نتیجه می‌توان گفت که بین میانگین نمرات مهارت‌های ترکیب و سنجش اطلاعات دیجیتالی کتابداران با حد متوسط تفاوت معناداری وجود داشت. همچنین با توجه به منفی بودن اختلاف میانگین، با اطمینان ۹۵ درصد می‌توان گفت که میانگین نمرات تمام مهارت‌های ترکیب و سنجش اطلاعات دیجیتالی کتابداران کتابخانه‌های عمومی شهر قم و کل مهارت‌ها، پایین‌تر از حد متوسط می‌باشد.

جدول ۷. آماره‌ها توصیفی راندمان شغلی پاسخگویان

شاخص‌های راندمان شغلی	میانگین	انحراف معیار
اخلاقی - ارزشی	۴/۴۱	۰/۳۶
عملکردی	۴/۴۹	۰/۳۵
فرآیندی	۴/۴۱	۰/۳۸
کل	۴/۴۴	۰/۳۳

نمونه‌های مورد بررسی بود، جهت تعمیم این نتیجه به جامعه پژوهش و مقایسه میانگین هر یک از شاخص‌ها با حد مطلوب، از آزمون تی یک نمونه‌ای استفاده شد. نتایج این آزمون جهت مقایسه میانگین شاخص‌های راندمان شغلی کتابداران با سطح مطلوب (۴) در جدول ۸ ارائه شده است.

همان‌طور که جدول ۷ نشان می‌دهد، میانگین تمام شاخص‌های راندمان شغلی از حد مطلوب (۴) بالاتر بود. در میان شاخص‌ها، با تفاوت اندکی، بیشترین میانگین مربوط به شاخص عملکردی و کمترین میانگین مربوط به شاخص فرآیندی بود. با توجه به اینکه نتایج به دست آمده متعلق به

جدول ۸. نتایج آزمون تی یک نمونه‌ای جهت مقایسه شاخص‌های راندمان شغلی با سطح مطلوب

شاخص‌ها	آماره تی	سطح معنی‌داری	اختلاف میانگین	نتیجه آزمون
اخلاقی - ارزشی	۸/۱۶	۰/۰۰۰	۰/۴۱	معنی‌داری
عملکردی	۹/۰۰	۰/۰۰۰	۰/۴۹	معنی‌داری
فرایندی	۷/۵۵	۰/۰۰۰	۰/۴۱	معنی‌داری
کل	۹/۵۵	۰/۰۰۰	۰/۴۴	معنی‌داری

بررسی فرضیه‌های پژوهش

فرضیه ۱. بین میزان مهارت‌های ترکیب و سنجش اطلاعات دیجیتالی و سطح راندمان شغلی کتابداران رابطه معناداری وجود دارد.

با توجه به هدف اصلی پژوهش، این فرضیه رابطه معنادار بین مهارت‌های ترکیب و سنجش اطلاعات دیجیتالی و راندمان شغلی کتابداران را مورد بررسی قرار می‌دهد. با توجه به نرمال بودن توزیع متغیرها، از آزمون همبستگی پیرسون استفاده شد. زیرا ضریب مناسبی که همبستگی این‌گونه متغیرها را به‌خوبی توصیف می‌کند، ضریب همبستگی پیرسون است (میرزاده، ۱۳۸۸). نتایج این آزمون در جدول ۹ نشان داده شده است.

نتایج آزمون تی یک نمونه‌ای در جدول ۸ نشان داد که سطح معناداری در هر سه شاخص و در کل کمتر از ۰/۰۵ بود. در نتیجه بین میانگین شاخص‌های راندمان شغلی کتابداران و حد مطلوب تفاوت معناداری وجود داشت. با توجه به اختلاف میانگین مثبت، با اطمینان ۹۵ درصد می‌توان نتیجه گرفت که میانگین تمام شاخص‌های راندمان شغلی کتابداران بالاتر از سطح مطلوب بود.

جدول ۹. نتایج آزمون همبستگی پیرسون بین مهارت‌های ترکیب و سنجش اطلاعات دیجیتالی و راندمان شغلی

متغیرها	ضریب همبستگی	سطح معنی‌داری	نتیجه آزمون
ترکیب و سنجش اطلاعات دیجیتالی راندمان شغلی	۰/۵۰	۰/۰۶	معنی‌داری

فرضیه ۲. بین میزان مهارت‌های ترکیب و سنجش اطلاعات دیجیتالی کتابداران با مدارک تحصیلی مختلف تفاوت معناداری وجود دارد.

هدف از طراحی این فرضیه بررسی تفاوت معنادار بین مهارت‌های ترکیب و سنجش اطلاعات دیجیتالی کتابداران با مدرک تحصیلی کاردانی، کارشناسی و کارشناسی ارشد بود. با توجه به کم بودن تعداد پاسخگویان دارای مدرک تحصیلی کاردانی، جهت انجام آزمون دو گروه کاردانی و کارشناسی با هم ادغام شدند. در نتیجه جهت بررسی تفاوت بین مهارت‌های ترکیب و سنجش اطلاعات دیجیتالی با مدرک تحصیلی مختلف از آزمون تی دو نمونه‌ای مستقل استفاده شد. نتایج آزمون در جدول ۱۰ آورده شده است.

جدول ۹ نشان داد که سطح معناداری مهارت‌های ترکیب و سنجش اطلاعات دیجیتالی و راندمان شغلی کوچک‌تر از ۰/۰۵ و بیانگر رابطه معنادار و مستقیم بین مهارت‌های ترکیب و سنجش اطلاعات دیجیتالی و راندمان شغلی کتابداران کتابخانه‌های عمومی شهر قم بود. به عبارت دیگر می‌توان گفت که با اطمینان ۹۵٪ بین متغیرهای مهارت‌های ترکیب و سنجش اطلاعات دیجیتالی و راندمان شغلی رابطه معنادار مثبت وجود داشت.

جدول ۱۰. نتایج آزمون تی دو نمونه‌ای مستقل جهت بررسی تفاوت معنادار بین مهارت‌های ترکیب و سنجش اطلاعات دیجیتال کتابداران برحسب مدرک تحصیلی

متغیر	مدرک تحصیلی	میانگین	انحراف معیار	آزمون لوین	آماره تی	سطح معنی داری
ترکیب و سنجش اطلاعات دیجیتال	کارشناسی و کارشناسی ارشد	۸/۷۷	۲/۶۵	Sig	-۲/۴۶	۰/۰۲۰
	کارشناسی ارشد	۱۱/۰۲	۳/۵۲	F	۰/۱۶	۲/۲۱

بود. برای بررسی این فرضیه از آزمون تحلیل واریانس یک‌راهه استفاده شد. آماره‌ها توصیفی و نتایج آزمون تحلیل واریانس به ترتیب در جدول ۱۱ ارائه شده است.

فرضیه ۳. بین سطح راندمان شغلی کتابداران دارای سوابق خدمت مختلف تفاوت معناداری وجود دارد. هدف از طراحی این فرضیه تعیین تفاوت سطح راندمان شغلی کتابداران کتابخانه‌های عمومی شهر قم براساس سابقه خدمت

جدول ۱۱. آماره‌ها توصیفی راندمان شغلی کتابداران برحسب سابقه خدمت

نام متغیر	سوابق خدمت	میانگین	انحراف معیار
راندمان شغلی	۶-۱۵ سال	۴/۴۱۴	۰/۳۱۴
	۱۶-۲۰ سال	۴/۴۲۱	۰/۳۳۸
	۲۱ سال به بالا	۴/۴۳۲	۰/۳۱۷

برای بررسی تفاوت معنادار بین مهارت‌های ترکیب و سنجش اطلاعات دیجیتال کتابداران با مدرک تحصیلی مختلف، به علت تعداد کم پاسخگویان دارای مدرک کارشناسی، دو گروه کارشناسی و کارشناسی با هم ادغام شدند. جهت بررسی این فرضیه از آزمون تی دو نمونه‌ای مستقل استفاده شد. نتایج آزمون نشان داد که سطح معناداری کوچک‌تر از ۰/۰۵ بود. از این رو می‌توان گفت تفاوت معناداری بین میزان مهارت‌های ترکیب و سنجش اطلاعات دیجیتال کتابداران با مدرک تحصیلی مختلف وجود داشت. به این معنی که مهارت‌های ترکیب و سنجش اطلاعات دیجیتال کتابداران با مدرک کارشناسی ارشد بیشتر از کتابداران دارای مدرک کارشناسی کارشناسی بود. این یافته با یافته حسینی نظر و نشاط (۱۳۹۷) همسو بود. در تبیین این یافته پژوهش می‌توان گفت به نظر می‌رسد نظام آموزش عالی توانسته است نقش قابل‌توجهی در ارتقای سطح مهارت‌های ترکیب و سنجش اطلاعات دیجیتال کتابداران ایفا کند. همان‌طور که انتظار می‌رفت، کتابداران براساس آموزش‌های دریافتی در سطوح تحصیلی مختلف، از مهارت‌ها و توانمندی‌های رو به رشدی برخوردار شده‌اند.

به‌منظور تعیین تفاوت سطح راندمان شغلی کتابداران کتابخانه‌های عمومی شهر قم بر اساس سابقه خدمت (۱۵-۶ سال، ۲۰-۱۶ سال و ۲۱ سال به بالا) از آزمون تحلیل واریانس یک‌راهه استفاده شد. نتایج اجرای آزمون نشان داد که سطح

بحث و نتیجه‌گیری

برای بررسی رابطه مهارت‌های ترکیب و سنجش اطلاعات دیجیتال با راندمان شغلی کتابداران از آزمون پیرسون استفاده شد. نتایج نشان داد که سطح معناداری آزمون کمتر از ۰/۰۵ بود که بیانگر رابطه معنادار و مستقیم بین مهارت‌های ترکیب و سنجش اطلاعات دیجیتال و راندمان شغلی کتابداران کتابخانه‌های عمومی شهر قم بود. به عبارت دیگر با افزایش میزان مهارت‌های ترکیب و سنجش اطلاعات دیجیتال در کتابداران راندمان شغلی آن‌ها نیز افزایش می‌یابد و برعکس. همان‌طور که قبلاً اشاره شد تاکنون پژوهشی در مورد رابطه مهارت‌های ترکیب و سنجش اطلاعات دیجیتال و راندمان شغلی انجام نشده است. اما در زمینه رابطه مهارت‌های ترکیب و سنجش اطلاعات دیجیتال و راندمان تحصیلی دانشجویان، حامدی نسب و عزیز (۱۴۰۰) و کریمی و همکاران (۱۳۹۹) در پژوهش‌های خود دریافتند که ترکیب و سنجش اطلاعات دیجیتال بر راندمان تحصیلی دانشجویان تأثیر مثبت و معناداری داشت. در پژوهشی نیز فخرزاد و همکاران (۱۳۹۹) دریافتند که رابطه‌ای میان ترکیب و سنجش اطلاعات دیجیتال و عجین شدن با شغل وجود داشت.

تصمیم‌گیری بهتری داشته باشند و با برگزاری کلاس‌های آموزشی و برنامه‌هایی از این قبیل، جهت افزایش مهارت‌های ترکیب و سنجش اطلاعات دیجیتال و راندمان شغلی کتابداران اقدام نمایند. این اقدامات در نهایت می‌تواند به ارتقای جایگاه کتابخانه‌های عمومی در جامعه کمک نماید.

پیشنهادها

در ادامه به پیشنهادهایی برای پژوهش‌های آتی ارائه می‌شود:

- ۱- پژوهشی مشابه با این پژوهش در مورد کتابداران سایر کتابخانه‌ها از جمله کتابخانه‌های دانشگاهی پیشنهاد می‌گردد.
- ۲- انجام پژوهشی مشابه جهت بررسی راندمان شغلی کتابداران از نظر مسئولان و مراجعان توصیه می‌گردد.
- ۳- با توجه به کم بودن تعداد پژوهش‌های انجام شده در زمینه مهارت‌های ترکیب و سنجش اطلاعات دیجیتال کتابداران، پیشنهاد می‌گردد در این زمینه پژوهش‌های بیشتری صورت گیرد و ارتباط آن با سایر متغیرها بررسی شود.
- ۴- پیشنهاد می‌گردد با انجام پژوهشی، آموزش مهارت‌های ترکیب و سنجش اطلاعات دیجیتال و اثربخشی آن روی کتابداران کتابخانه‌های عمومی مورد بررسی قرار گیرد.

معناداری آزمون بیشتر از ۰/۰۵ بود. به عبارت دیگر در سطح جامعه، بین سطح راندمان شغلی کتابداران با سابقه خدمت مختلف تفاوت معناداری وجود نداشت. نتایج این پژوهش با نتایج پژوهش سیاسی (۱۳۹۸) هم‌راستا بود. اما با نتایج پژوهش اوگو و اوگو (۲۰۱۷) و سکندری سیف‌الدینی (۱۳۹۸) هم‌راستا نبود. انتظار می‌رفت که کتابداران با سابقه خدمت بالا راندمان شغلی بالاتری داشته باشند، اما مشاهده شد که سابقه خدمت و فعالیت در محیط کتابخانه، نتوانسته تأثیری بر راندمان شغلی کتابداران داشته باشد. به بیانی دیگر، شاید بتوان گفت که محیط و شرایط کاری کتابداران مشوق راندمان بهتر آنان نبوده است. شاید کم بودن انگیزش شغلی (اونگبو و همکاران، ۲۰۲۰)؛ رضایت شغلی (تلا و ابینائه، ۲۰۲۰)؛ نگرش شغلی (رحیمی و همکاران، ۱۳۹۸)؛ فرسودگی شغلی کتابداران (مجیدی، ۱۳۹۷) که در برخی پژوهش‌ها به آن اشاره شده است، در این امر اثرگذار باشد.

در حال حاضر نتایج حاصل از این پژوهش می‌تواند مسئولان نهاد کتابخانه‌های عمومی قم را از وضعیت مهارت‌های ترکیب و سنجش اطلاعات دیجیتال و راندمان شغلی کتابداران آگاه نماید تا با بهره‌گیری از نتایج این پژوهش، بتوانند جهت ارتقای مهارت‌های ترکیب و سنجش اطلاعات دیجیتال در کتابداران و راندمان شغلی آنان برنامه‌ریزی و

References

- Alavi, S. A., & Moshfegh, M. (2008). The Effect of Performance Assessment of the Personnel on Performsnce Improvement in Imam Sadeq (as) University. *Strategic Management Thought*, 2(2), 95-122. (In Persian)
<https://doi.org/10.30497/smt.2008.118>
- Leon, B. G. (2012). Exploration of Action Learning and Critical Thinking| A Study of the Critical Thinking Development of Senior Managers. Doctoral dissertation. The George Washington University.
- Fakhrzad, H., Rajabi Pour, A.R., & Sabakrou, M. (2020). Examining the Role of Critical Thinking among Faculty Members: The Impact of Moral Distress on Job Engagement, 6th International Conference on Industrial Engineering and Systems (ICISE 2020), Mashhad (In Persian)
<https://civilica.com/doc/1046835>
- Faraj pahlou, A. and zavareghi, R. (2007). Assessment of opecs web bonyad Iran of dramatic features and user interface. *Foundations of Education*, 07(1). (In Persian)
<https://doi.org/10.22067/fe.v7i1.1831>
- Ghaffari S, Bakhtiari M. Examining the user interface on the web pages of digital libraries: proposed criteria for the libraries of Payam Noor University. *Human Information Interaction* 2024; 11(1). (In Persian)
<http://hii.khu.ac.ir/article-1-3146-fa.html>
- Hamedinasab, S., & Azizi, M. (2021). The Mediating Role of Critical Thinking in the Relationship between Personality Traits and Creativity with Academic Performance of Students. *Iranian Journal of Engineering Education*, 23(90), 130-115. (In Persian)
<https://doi.org/10.22047/ijee.2021.265698.1810>

- Jahani, Nasimeh. (2020). The Relationship between Skills of Digital Information Integration and Evaluation and Information Literacy with Health Literacy of Students Who Are Members of the Public Library of Babolsar County. The Fifth National Conference on New Approaches in Education and Research, Mazandaran. (In Persian)
- Jones, D. (1996). Critical thinking in an online world. <http://misc.library.ucsb.edu/untangle/ones.html>.
- Khademzadeh, S., Yari, S., & Gghanadinejad, F. (2019). Evaluation of the Performance of Librarians in Academic Libraries in a 360 Degree Method: Case Study of Central Library of Shahid Chamran University of Ahvaz. *Librarianship and Information Organization Studies*, 29(4), 157-170. (In Persian)
<https://doi.org/10.30484/nastinfo.2019.2294>
- Li, Y., Li, K., Wei, W., Dong, J., Wang, C., Fu, Y., & Peng, X. (2021). Critical thinking, emotional intelligence and conflict management styles of medical students: A cross-sectional study. *Thinking Skills and Creativity*, 40.
<https://psycnet.apa.org/doi/10.1016/j.tsc.2021.100799>
- Mantegh, H., & Jabbari, L. (2022). Employee Digital Literacy Skills and its Relationship with their Empowerment (Case study: Allameh Tabatabai University staff). *Sciences and Techniques of Information Management*, 8(1), 221-244. (In Persian)
<https://doi:10.22091/stim.2021.6487.1513>
- Majidi, Z. (2018). The relationship between job burnout of librarians and information technology in the organizational agility of public libraries in Khorasan Razavi Province. Master's thesis. Department of Information Science and Knowledge Studies, Birjand University. (In Persian)
- Martin, A. (2006). a European framework for digital literacy: a progress report. *Journal of Literacy*, 2: 130-136.
<https://doi.org/10.18261/ISSN1891-943X-2006-02-06>
- McMullin, S. L. (2018). The Correlation between Information Literacy and Critical Thinking of College Students: An Exploratory Study. Doctoral Dissertations (Ph. D). University of North Texas.
- Mohammad-Esmaeil, S., & Kazemi-Koohbanani, S. (2011). A comparative study on the usability of national library websites at Iran, Iraq and Turkey, *journal of knowledge studies*, 3(11), 91-115. (In Persian)
- Motamedi F, Bagheri P, Emami E. (2015). Comparison of Critical Thinking among Librarians Of Shiraz Universities. *Payavard*, 8(6), 541-552). .In Persian)
[URL: http://payavard.tums.ac.ir/article-1-5634-en.html](http://payavard.tums.ac.ir/article-1-5634-en.html)
- Omotunde, O. I., & Alegbeleye, G. O. (2021). Talent management practices and job performance of librarians in university libraries in Nigeria. *The Journal of Academic Librarianship*, 47(2), 1-13.
<http://dx.doi.org/10.1016/j.acalib.2021.102319>
- Osareh F, Bigdeli Z, Morovati Z, Hoseini M. A. (2016). Survey of Relationship between Cultural Intelligence and Librarians' Job Performance in the Public Libraries of Khuzestan. *Research on Information Science and Public Libraries*, 22(1), 141-157. (In Persian)
- Peng, Y. P. (2014). Job satisfaction and job performance of university librarians: A disaggregated examination. *Library & Information Science Research*, 36(1), 74-82.
<https://doi.org/10.1016/j.lisr.2013.02.006>
- Rahchamandi, S. (2018). Identification of the Self-Regulated Learning Behavior Structure of Librarians and Its Impact on Their Job Performance in the Libraries of Ferdowsi University of Qom. Master's Thesis, Department of Information Science and Knowledge Studies, Faculty of Educational Sciences and Psychology, Ferdowsi University of Qom. (In Persian)

- Rahimi, S., Ahmadi, V. and Azizi, Z. (2019). The Relationship of Job Attitudes with Job Performance in Kermanshah Public Librarians. *Industrial and Organizational Psychology Studies*, 6(2), 213-226. (In Persian)
<https://doi.org/10.22055/jiops.2019.31214.1147>
- Rahnama, Akbar; Mirzamohammadi, Mohammad Hasan; Bijanvand, Faramarz, 2013, Examining the Relationship between Critical Thinking and Knowledge Production among Faculty Members of Shahed University. (In Persian)
<https://civilica.com/doc/1388346>
- Sargazi, Hosseinali; Khoshfar, Gholamreza; Jandaghi-Mirmohalleh, Fatemeh. (2015). investigating skills in combining and assessing digital information (Case study: Fourth-grade students of high schools in the city of Gorgan). International Conference on Humanities, Psychology, and Social Sciences, Tehran. (In Persian)
- Sekandari Seif-Addini, Zahra. (2019). the Role of Professional Ethics in the Job Performance of Librarians with the Mediation of Effort-Reward Imbalance. Master's Thesis. Department of Information Science and Knowledge Studies, Birjand University. (In Persian)
- Tella, A., & Ibinaiye, O. A. (2020). Correlates of staff motivation, satisfaction, and job performance of library staff in selected Nigerian university libraries. *International Information & Library Review*, 52(1), 32-49.
<https://doi.org/10.1080/10572317.2019.1631691>
- Ugwu, C. I., & Ugwu, M. E. (2017). Demographic variables and job performance of librarians in university libraries in south east Nigeria. *Library Philosophy & Practice* (e-journal). <https://digitalcommons.unl.edu/libphilprac/1553/>
- Unegbu, V. E., Babalola, Y. T., & Basahuwa, C. B. (2020). The role of motivation in librarians' job performance in public university libraries. *Journal of Management Information Systems & E-commerce*, 7(1), 1-12.
<https://doi.org/10.15640/jmise.v7n1a1>
- Vilar, P., & Zumer, M. (2019). Comparison and evaluation of user interfaces of e-journals. *Journal of Documentation*, 61(2), 227-253.
<http://dx.doi.org/10.1108/00220410510585197>
- Zarei, H. and Same Siahkalroodi, R. (2019). Performance Indicators of Librarians of the Public Library of Iran. *Digital and Smart Libraries Researches*, 5(4), 63-72. (In Persian)
<https://doi.org/10.30473/mrs.2019.48282.1399>
- Zhang, J., & Cheung, C. (2013). Metasearch engines feature analysis. *Online Information Review*, 27(6), 433.
<http://dx.doi.org/10.1108/14684520310510073>
- Zohrevand, Mostafa; Tabatabaei, Minoos. (2020). Examining the Relationship Between the Composition and Measurement of Digital Information and Technological Scientific Literacy Skills on the Life Skills of Secondary School Students, Second National Conference on New Findings in Teaching and Learning in Elementary Education, Bandar Abbas. (In Persian) <https://civilica.com/doc/1115639>